



JAARVERSLAG 2024

Adviesraad Sociaal Domein Heusden



Inhoud

1.	Voorwoord van de voorzitter	5
2.	Samenvatting van de belangrijkste thema's in 2024	6
	Aanpassing verordening	6
	Regionale inkoop	6
	Jeugdzorg, Jeugd en Gezinsteam	6
	Bouwen, wonen en woonzorg	6
	Participatie	6
	Inburgering	6
	Armoede	6
	Respijtzorg	6
	Dementievriendelijke gemeente (DVG)	7
	ROSA, Hart van Brabant	7
3.	Missie & Visie	8
	Missie	8
	Visie	8
	Perspectief van inwoners	8
	Informatie nodig: gesprekken met inwoners	8
	Mensen in kwetsbare posities	8
	Burgerparticipatie en ervaringskennis	9
	Discussies aanjagen	9
4.	Werkzaamheden Adviesraad	9
	Werkwijze	9
	Vergaderingen	9
	Contacten met gemeentebestuur en ambtenaren	9
	Rollen en Aandachtsgebieden ASDH	10
5.	Samenstelling en mutaties Adviesraad Sociaal Domein Heusden in 2024	10
6.	Belangrijke thema's in 2024	11
	Aanpassing verordening Adviesraad Sociaal Domein Heusden	11
	Regionale inkoop	11
	Crisisopvang	12
	Capaciteitsproblemen en druk op de keten	12



Samenwerking en regie	12
Preventie en doorstroom.....	12
Structurele verbeteracties	12
Hervormingsagenda Jeugd	12
Vooruitgang.....	12
Kwaliteit en wachttijden.....	13
Effect op uithuisplaatsingen en sociale basis.....	13
Externe belangstelling en vervolgstappen	13
Uitdagingen	13
Bouwen, wonen en woonzorgvisie	13
Onderwerpen 2024	13
Regionale Woonzorgvisie	14
Participatie	14
Het begrip Participatie.....	14
Beleid en uitvoering van de Participatiewet door Baanbrekers.....	15
Verbreiding 15	
Andere koers	15
Doelstelling.....	15
2025-2034 Blijf in Beweging	15
Relevante bijeenkomsten, berichten en contact personen	16
Inburgering	16
Start werkgroep Inburgering (voorjaar 2024)	16
Bespreking met beleidsadviseur en ervaringen	16
Ondersteuning en advisering.....	16
Armoede.....	17
Aandacht voor signalen van armoede	17
Beleid en raadplegingen rondom armoede	17
Contact met beleidsmedewerkers	17
Samenwerking met partners	17
Respijtzorg	17
Kanttekeningen ondersteuningsplan mantelzorg.....	17
Signaalfunctie van ASDH.....	17
Dementievriendelijke Gemeente (DVG)	18
Dementie Vriendelijke Gemeente (DVG) Heusden.	18
Wat is dementie?	18
Dementievriendelijk Heusden	18
Wat is een dementievriendelijke gemeente?	18
Activiteiten 2024 ASDH -DVG	18



Diversen.....	19
Overzicht bezoeken wethouders en beleidsmedewerkers	19
7. Deelnames leden Adviesraad	20
Regionaal Overleg Sociale Adviesraden (ROSA) Hart van Brabant.....	20
ROSA werkgroepen.....	20
Deelnames.....	20
Overige activiteiten	21
8. Uitgebrachte adviezen	21
9. Financiën.....	22
10. Vooruitblik.....	23
Brede raad en welzijn	23
Contact achterban	23
Ravijnjaar 2026	23
<i>Minder financiële ruimte voor zorg en ondersteuning</i>	<i>23</i>
<i>Beleidskeuzes en prioritering</i>	<i>23</i>
<i>Druk op samenwerking met ketenpartners.....</i>	<i>24</i>
<i>Risico op afschaling preventieve activiteiten</i>	<i>24</i>
<i>Inwonerperspectief: onzekerheid en toegankelijkheid.....</i>	<i>24</i>
<i>Wat zou de gemeente Heusden kunnen doen?</i>	<i>24</i>
11. Tenslotte	25
DE MENSELIJKE MAAT MOET LEIDEND ZIJN EN BLIJVEN	25



1. Voorwoord van de voorzitter

In het kader van de taak en opdracht van de Adviesraad Sociaal Domein Heusden (ASDH) is ook dit jaar het beleid van de gemeente Heusden geëvalueerd met betrekking tot de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de wet Jeugdzorg en de Participatiewet. Dit is gedaan vanuit het perspectief van de inwoner van de gemeente Heusden.

De samenwerking tussen de ASDH en de gemeente heeft zich zodanig ontwikkeld dat de adviesraad vanaf het begin wordt betrokken bij nieuw of aangepast beleid in de genoemde portefeuilles. Beleidsmedewerkers en wethouders vragen actief om advies, wat de rol van de ASDH versterkt. Daarnaast blijft de adviesraad alert op signalen uit de achterban over bestaand beleid, waardoor zowel gevraagd als ongevraagd advies kan worden verstrekt.

In 2024 is de samenwerking verder gegroeid, waardoor er geen onafhankelijk en ongevraagd advies hoefde te worden uitgebracht. De adviezen en meningen van de ASDH vooraan in het proces lijken gewaardeerd te worden en hebben een waardevolle bijdrage geleverd aan de beleidsvorming.

Na het afscheid van voorzitter Jan van Loon in Juni 2024, en een vrij beperkte overdracht, moest de groep duidelijk een nieuwe balans vinden. Daar waar Jan veel zaken zelf oppakte en uitvoerde, was de visie van de nieuwe voorzitter meer gericht op het versterken van ieders kracht en verantwoordelijkheid voor de eigen aandachtsgebieden. Deze transitie in verantwoordelijkheid zorgde voor wat rommeligheid in de tweede helft van het jaar.

Daar waar de oude voorzitter zowel voorzitter, penningmeester als secretaris was, heeft de nieuwe voorzitter gepoogd deze verschillende taken te scheiden. Helaas werd met name de rol van secretaris niet goed opgepakt en is het gewezen lid met de secretaris rol in oktober verhuisd naar Waalwijk en daarmee afgetreden. Hierdoor is het zwaartepunt van de werkzaamheden vooralsnog bij de voorzitter blijven liggen. Vanwege de zware belasting naast een drukke baan en een aantal andere vrijwilligers activiteiten, heeft de voorzitter aangegeven deze functie interim te willen vervullen en dat er naar een nieuwe voorzitter gezocht dient te worden.

Eind 2024 zijn er een aantal nieuwe potentiële leden benaderd om toe te treden tot de Raad. Daar hebben zij mee ingestemd. Zij hebben tot en met Juli 2025 de tijd om de diversiteit van onderwerpen te ervaren en zullen dan bepalen of ze

- a. Lid willen worden van de ASDH
- b. welk aandachtsgebied hen het meeste aanspreekt
- c. voorzitter zouden willen zijn

Ook in deze transitie fase zijn de leden van de ASDH er van overtuigd een goede bijdrage te kunnen blijven leveren aan het beleid op het Sociaal Domein in de Gemeente Heusden.

Heusden, 22 april 2024
Marielle van Egmond
voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Heusden



2. Samenvatting van de belangrijkste thema's in 2024

Hieronder volgt een samenvatting op basis van kernpunten van de belangrijkste thema's die zijn besproken door de Adviesraad in 2024

Aanpassing verordening

- De verordening Wmo is aangepast op basis van het nieuwe landelijk beleid over het abonnementstarief en het overgangsrecht.
- Gemeenten moeten hun lokale regelgeving en uitvoeringspraktijk in lijn brengen met landelijke uitspraken en richtlijnen.

Regionale inkoop

- Er is gewerkt aan de voorbereiding van de nieuwe regionale inkoop Jeugdhulp en Wmo, die in 2026 in zal gaan.
- Gemeenten streven naar meer uniformiteit en samenwerking binnen Hart van Brabant, met aandacht voor lokale uitvoerbaarheid.

Jeugdzorg, Jeugd en Gezinsteam

- De focus ligt op versterking van het lokale team (JGT), het voorkomen van verwijzingen naar duurdere zorg en snellere toegang tot hulp.
- Monitoring vindt plaats via casuïstiekbesprekingen en verbeteracties op lokaal niveau.
- Aandacht voor integrale samenwerking met scholen en huisartsen.

Bouwen, wonen en woonzorg

- Gemeente werkt aan een woonzorgvisie in samenwerking met woningcorporaties en zorgpartijen.
- De druk op de woningmarkt vraagt om slimme combinaties van wonen, zorg en ondersteuning, zoals geclusterd wonen en mantelzorgwoningen.
- Duidelijk signaal dat betere afstemming tussen wonen en zorg nodig is.

Participatie

- In het sociaal domein ligt nadruk op activering en begeleiding naar werk of dag invulling, onder meer via sociaal werkbedrijven en lokale initiatieven.
- Aandacht voor maatwerkvoorzieningen die bijdragen aan meedoen in de samenleving.

Inburgering

- De nieuwe Wet Inburgering is regionaal opgepakt; gemeenten zijn verantwoordelijk voor brede intake, leerbaarheidstoets en planvorming (PIP).
- Gemeente ervaart knelpunten in de samenwerking met DUO en aanbieders, onder meer rond monitoring en financiering.

Armoede

- Preventie en vroeg-signalering zijn speerpunten.
- Gemeente zet in op schuldenvrije generatie, samenwerking met scholen en armoedepacten.
- Het gemeentelijk minimabeleid is lokaal verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Respijtzorg

- Gemeente signaleert toenemende druk op mantelzorgers.
- Respijtzorg (tijdelijke overname van zorg) wordt gefaciliteerd, onder meer via logeerhuizen of dagopvang.
- Verkenning naar verdere uitbreiding van respijtmogelijkheden vindt plaats.



Dementievriendelijke gemeente (DVG)

- Gemeente streeft ernaar een DVG te zijn door onder meer voorlichting, trainingen en samenwerkingen met Alzheimer Nederland.
- Het betrekken van mensen met dementie en hun naasten bij beleidsontwikkeling is een aandachtspunt.

ROSA, Hart van Brabant

- ROSA (Regionale Ontwikkelagenda Sociaal Domein) is leidraad voor samenwerking tussen de gemeenten in Hart van Brabant.
- Gezamenlijke projecten binnen de ROSA zijn gericht op vernieuwing, kostenbeheersing en preventie.





3. Missie & Visie

De Adviesraad Sociaal Domein Heusden (ASDH) heeft als opdracht om als onafhankelijke raad het College van Burgemeester en Wethouders gevraagd en ongevraagd te adviseren over het sociaal domein. Het werkterrein omvat de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet en thema's die zich binnen dit sociaal domein afspelen zoals armoede, bestaanszekerheid, passend onderwijs, inburgering.

Missie

De ASDH levert een bijdrage aan een sociaal Heusden door middel van kwalitatief goede en relevante adviezen, die de perspectieven van burgers zichtbaar en bespreekbaar maken bij beleid en uitvoering.



Visie

De ASDH staat voor een open en inclusieve samenleving waarin alle burgers gelijke rechten hebben en gelijke kansen krijgen. De menselijke waardigheid is een belangrijke centrale waarde voor de ASDH. Discriminatie en uitsluiting in welke vorm dan ook, wordt door de ASDH afgewezen.

Perspectief van inwoners

De ASDH levert door zijn adviezen een bijdrage aan een sociaal Heusden dat bestaanszekerheid, gelijke kansen, zeggenschap en ruimte biedt aan alle inwoners.

We brengen het perspectief van de burgers in en vergroten zo hun medezeggenschap en de inbreng in beleid en uitvoering. Vanuit een kritische en constructieve rol volgt en bespreekt de ASDH de ontwikkelingen, het beleid, de uitvoering, de betekenis en de gevolgen daarvan voor inwoners. Daarbij hebben wij aandacht voor zowel de eigen verantwoordelijkheden van de diverse organisaties en betrokken partijen als voor de gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen om samen te werken aan en te zorgen voor een sociaal en verbonden Heusden.

Informatie nodig: gesprekken met inwoners

Om kwalitatief goede en relevante adviezen te kunnen geven, heeft de ASDH informatie nodig. We organiseren gesprekken en werkbezoeken met bijvoorbeeld inwoners, organisaties werkzaam in het sociale domein.

Mensen in kwetsbare posities

De ASDH richt zich met name op burgers in kwetsbare posities die extra aandacht en ondersteuning nodig hebben om volwaardig deel te kunnen nemen aan de Heusdense samenleving. We benoemen structuren en systemen die hun positie veroorzaken en/of in stand houden en wijzen op de gevolgen ervan. We laten zien welke tweedelingen in onze maatschappij aanwezig zijn en het effect daarvan op inwoners. Dit nemen we mee in de ASDH-adviezen en in de gesprekken.



Burgerparticipatie en ervaringskennis

Het meedoen van alle burgers bevorderen, burgerparticipatie versterken, ervaringsdeskundigheid en ervaringskennis borgen in beleid en uitvoering is voor de ASDH van groot belang. Burgers hebben veel kennis en betrokkenheid te bieden. Zeggenschap en inbreng van burgers kan verder versterkt en geborgd worden.

Discussies aanjagen

Het onder de aandacht brengen en het aanjagen van discussies over maatschappelijke thema's en vraagstukken ziet de ASDH ook als één van zijn taken. De inzet is om burgers te voorzien van actuele informatie, discussies aan te gaan en de visie van inwoners te horen.

4. Werkzaamheden Adviesraad

Werkwijze

Bij haar adviezen baseert de ASDH zich op verhalen en ervaringen van inwoners, belanghebbenden, gebruikers van zorg en organisaties binnen het sociale domein, die actief opgehaald worden. Daarnaast zijn er overleggen met diverse geledingen van de gemeente Heusden en met maatschappelijke organisaties. Lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen worden gevolgd. Dit alles vormt de input van de adviezen die steeds interdisciplinair en integraal van aard zijn. De ASDH is geen belangenbehartiger maar heeft en vraagt aandacht voor collectieve vraagstukken en problemen.

Concreet leidt dit tot de volgende werkzaamheden:

- Contacten met gemeente: wethouder, ambtenaren en vertrouwenspersonen
- Het geven van kwalitatief goede adviezen, gevraagd en ongevraagd
- Het kritisch volgen van beleid en uitvoering
- In gesprek gaan met (groepen) inwoners en hun verhalen en ervaringen ophalen als belangrijke input voor de ASDH-adviezen.
- Goed geïnformeerd zijn door gesprekken met maatschappelijke organisaties zorgaanbieders en zorgverleners
- Het analyseren van regelgeving, structuren en vanzelfsprekendheden om zo in beeld te brengen welke effecten zij hebben voor inwoners. Bevorderen zij bestaanszekerheid en gelijke kansen of veroorzaken zij die en houden zij die juist in stand?
- Het aanjagen van maatschappelijke discussies om zo met inwoners na te denken over de toekomst van de gemeente.
- Regio-overleg 'Hart van Brabant' ROSA (Regionaal Overleg Sociale Adviesraden)
- Participatie regionale werkgroepen ROSA
- Bijwonen bijeenkomsten m.b.t. de wet Wmo, Jeugd en Participatie, Woonzorg
- Bijwonen Webinars en scholing vanuit de Koepel Adviesraden Sociaal Domein

Vergaderingen

Regulier komt de ASDH maandelijks bijeen in de vergaderruimte Steenenburgh in het gemeentehuis in Vlijmen. De ASDH wordt tijdens vergaderingen ondersteunt door Ria Gijsselhart die de notulen van de vergaderingen verzorgt en inmiddels het institutioneel geheugen is van de ASDH.

Contacten met gemeentebestuur en ambtenaren

Buiten vele andere contacten worden wethouder(s) gemiddeld tweemaal per jaar uitgenodigd voor de vergadering van de Adviesraad.



De contacten met de gemeente worden door beide partijen als efficiënt en prettig ervaren. In 2024 ontving de Adviesraad voor het eerst ook de raadsplanning en de zogenaamde groslijst onderwerpen. Dit om tijdig een beeld te krijgen welke onderwerpen er in de nabije toekomst op de agenda komen van de gemeente.

Rollen en Aandachtsgebieden ASDH

Om het een en ander werkbaar te houden en kennis, kunde en ervaring van onze leden optimaal in te zetten, is het werkveld voor de WMO, de Jeugdzorg en Participatie onderverdeeld in een aantal aandachtsgebieden:

- *Jeugdzorg*
- *DVG en ouderen*
- *WMO*
- *Wonen en Woonzorg*
- *Inburgering*
- *Participatie*
- *Armoede*
- *Eenzaamheid*
- *Werving*
- *ROSA voorzittersvergadering*
- *Communicatie*

Voor deze onderwerpen bezoeken de leden, binnen de regio Hart van Brabant, ook regionale werkgroepen binnen ROSA (Regionaal Overleg Sociale Adviesraden).

5. Samenstelling en mutaties Adviesraad Sociaal Domein Heusden in 2024

De ASDH is een adviesraad die bestaat uit 7 inwoners van Heusden die dit werk vrijwillig verrichten. Zij hebben allen ervaring met en expertise wat betreft (bepaalde delen van) het sociaal domein. Samen vormen zij een deskundige adviesraad die gesprekspartner is voor de gemeente Heusden, haar inwoners en (maatschappelijke) organisaties. De raad wordt ondersteund door een notulist.

Op 1 januari 2023 bestond de Adviesraad Sociaal Domein Heusden uit de volgende personen:

- Jan van Loon, voorzitter, secretaris, penningmeester
- Martien Klerks, lid
- Jo van Oosterhout, lid
- Gabry Boelens, lid
- Marijke de Louw, Lid
- Peter Hendriks, lid
- Marieke van Horssen, Lid

Helaas hebben Peter Hendriks en Marieke van Horssen in Februari aangegeven toch af te zien van het lidmaatschap. In maart verwelkomde de ASDH Petra Pennings als nieuw lid van de Adviesraad. Petra is in Oktober naar Waalwijk verhuisd en heeft daarom de ASDH weer verlaten.

In oktober is de hele adviesraad in eigen netwerk op zoek gegaan naar nieuwe leden. Dat heeft



ertoe geleid dat er in het nieuwe jaar met vier nieuwe kandidaat-leden kennisgemaakt zou kunnen worden.

Rooster van aftreden per 31 december 2024

Naam	Maand en jaar van aantreden	Aandachts gebied	Jaar van aftreden	Herbenoeming tot
Jo van Oosterhout	april 2018	Inburgering, Participatie	2022	2026
Martien Klerks	januari 2022	WMO, Wonen & woonzorg	2026	2030
Gabry Boelens	2023	WMO, Wonen & woonzorg, communicatie	2027	2031
Marijke de Louw	Nov 2023	DVG, WMO, Participatie & communicatie	2027	2031
Marielle van Egmond	Nov 2023	Voorzitter, secretaris, penningmeester, jeugdzorg, Inburgering, ROSA, Communicatie	2027	2031
Kandidaat leden				
Kanne Wiltink	Febr. 2025	(Jeugd, Inburgering)	2029	2033
Theo van Bladel	Febr. 2025	(DVG/Ouderen)	2029	2033
Egbert The	Febr. 2025	(Armoede, Eenzaamheid)	2029	2033
Joos van Gestel	Febr. 2025	(WMO, communicatie)	2029	2033

6. Belangrijke thema's in 2024

Aanpassing verordening Adviesraad Sociaal Domein Heusden

Het uitbreiden van het werkterrein met ook de Participatiewet maakte het noodzakelijk dat de verordening (van 2019) werd aangepast in 2024. Daarna ook het Huishoudelijk reglement. De gewenste aanpassingen werden genoteerd en doorgegeven aan beleidsambtenaar Chantal Martens, die ook de contactpersoon van de ASDH met de gemeente is.

Belangrijke wijzigingen betroffen onder meer

- de toevoeging van het domein Participatie in artikel 1b en 1d
- actualisering van terminologie (zoals 'knelpunten' in plaats van 'leemte')
- verduidelijking van de taken van de adviesraad binnen het sociaal domein
- Verhoging van het vaste jaarbudget naar €12.000
- redactionele aanpassingen

Regionale inkoop

Binnen Hart van Brabant is gewerkt aan een nieuwe regionale inkoopstructuur voor jeugdzorg en Wmo per 2026. De ASDH werd geïnformeerd over het proces, de doelstellingen en de gewenste uniformiteit binnen de regio, met aandacht voor behoud van lokale invulling en uitvoerbaarheid.

Jeugdzorg, JGT, Jeugd en Gezinsteam

Het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) is verder doorontwikkeld. Er is ingezet op preventie, normalisering en tijdige, passende ondersteuning dichtbij huis. De samenwerking met scholen, huisartsen en wijkteams is versterkt.



De ASDH kreeg inzage in de effectrapportage, waarin o.a. blijkt dat wachttijden zijn afgenomen en het JGT in de regio vooroploopt. Wel blijven er aandachtspunten rond complexe problematiek en het invullen van specialistische functies.

Crisisopvang

Crisisopvang is een belangrijk speerpunt binnen het jeugdzorgbeleid van de regio. Er wordt beleidsmatig ingezet op het oplossen van knelpunten en het ontwikkelen van duurzame oplossingen.

Capaciteitsproblemen en druk op de keten

Er is sprake van een aanhoudende druk op de crisisopvang voor jeugd en kinderen in de regio. De capaciteit schiet tekort, waardoor jongeren soms buiten de regio of in niet-passende voorzieningen moeten worden opgevangen. Deze situatie is onwenselijk en vraagt om structurele oplossingen.

Samenwerking en regie

De problematiek rond crisisopvang vereist nauwe samenwerking tussen gemeenten, jeugdzorgaanbieders en andere ketenpartners. In diverse ASDH vergaderingen wordt benadrukt dat regie noodzakelijk is om passende opvang snel en adequaat te realiseren. Er is ook sprake van overleg met zorgaanbieders over het verbeteren van door- en uitstroommogelijkheden.

Preventie en doorstroom

Naast de acute opvang wordt ook gewerkt aan het versterken van preventieve maatregelen en het bevorderen van een snellere doorstroom van jongeren uit de crisisopvang. Het doel is om langdurig verblijf in crisissituaties te voorkomen en de druk op beschikbare opvangplekken te verlichten.

Structurele verbeteracties

Er is in 2024 ook gesproken over verschillende verbetermaatregelen, zoals het optimaliseren van crisisteams, het inrichten van regionale overlegstructuren en het inzetten op meer ambulante ondersteuning. Dit alles moet leiden tot een effectiever en beter georganiseerd crisisopvangsysteem voor jeugd en kinderen.

Hervormingsagenda Jeugd

Om voor de Jeugdzorg de kwaliteit te verbeteren én de kosten beheersbaar te maken is de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 opgesteld en ondertekend door de zogenaamde vijfhoek (het rijk, de gemeenten, de aanbieders, de professionals en de cliëntenorganisaties). Doel van de maatregelen is het stelsel kwalitatief verbeteren en financieel houdbaar maken: betere en tijdige zorg en ondersteuning voor jeugdigen en hun gezin, op de juiste plek wanneer dit nodig is.

De gemeenten krijgen daarmee de opdracht om te bezuinigen en regionaal samen te werken. Stevige lokale teams die samenwerken met regionale veiligheidsteams (waarin Veilig thuis, de raad van de kinderscherming en functionarissen uit gecertificeerde instellingen).

De gemeente Heusden werkt actief aan de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd, met als doel de jeugdhulp effectiever, dichterbij en meer op maat te organiseren. Een belangrijke pijler hierin is de versterking van het Jeugd- en Gezinsteam (JGT). Dit team vormt de lokale invulling van de zogeheten 'stevige teams' uit de hervormingsagenda.

Vooruitgang

- De basisstructuur van het JGT staat en functioneert goed, met regionale samenwerking en inhoudelijke afstemming.
- Door de regionale inkoop is het aantal zorgleveranciers drastisch teruggebracht. De hoog specialistische zorg (segment 1) en de crisiszorg (segment 5) is bij één hoofdleverancier ondergebracht: de coalitie Crossroads.
- Er wordt gestuurd op 'normaliseren' en het versterken van het netwerk rondom gezinnen (familie, buurt).



Kwaliteit en wachttijden

- Uit interviews met gezinnen blijkt dat sommigen zich goed geholpen voelen, anderen minder. Vooral de nabijheid en vaste aanspreekpersoon worden gewaardeerd.
- Wachttijden zijn een aandachtspunt; ze waren tijdelijk op nul, maar liepen daarna weer op. Door actief afronden van hulptrajecten is hierin verbetering ingezet.

Effect op uithuisplaatsingen en sociale basis

- Deelname aan de pilot JIM (Jouw Ingebrachte Mentor) moet bijdragen aan het verminderen van uithuisplaatsingen.
- De samenwerking met wijkteams verloopt steeds beter, vooral bij thema's als echtscheiding, veiligheid en armoede.
- Er is veel aandacht voor het betrekken van het netwerk rond gezinnen en het versterken van de sociale basis.

Externe belangstelling en vervolgstappen

- Andere gemeenten tonen veel interesse in de opzet en werkwijze van het JGT.
- Verdere evaluaties, zoals effectmetingen en cliënttevredenheid, zijn gepland en worden gedeeld met de Adviesraad.

Uitdagingen

- Niet alle expertise is lokaal beschikbaar; specialistische zorg wordt deels regionaal ingekocht.
- In het eerste halfjaar is geïnvesteerd in de teamopbouw. Het aantal medewerkers ging naar 24 fte eind 2024. Het team wordt ook ondersteund door gedragswetenschappers, een procesregisseur en de jeugdarts. De groei met meer expertise is erop gericht dat het team het maximale zelf kan doen om het volledige veld te kunnen bedienen en niet meer te hoeven verwijzen naar segment 4, de laag specialistische hulp. De personeelskosten van het JGT zijn hierdoor relatief hoog. Met het ravijnjaar 2026 in zicht is dit een risico.
- Binnen de GGZ bestaan wat langere wachttijden en het vinden van pleeggezinnen duurt lang. Dat is regionaal geregeld, om de kans op een match te verhogen.

Bouwen, wonen en woonzorgvisie

De ASDH heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de lokale Woonzorgvisie, mede op basis van de regionale ROSA-woonzorgvisie. Er is nadruk gelegd op doorstroming, eenzaamheid onder ouderen en het aanbod van passende woningen voor specifieke doelgroepen. De spanning tussen het streven naar zelfstandig wonen en de praktijk werd besproken, mede naar aanleiding van ervaringen bij woonvoorzieningen als Zandley.

Als adviesraad werken we sinds 2023 meer aan de voorkant van gemeente plannen, door mee te denken worden er minder adviezen uitgebracht.

Onderwerpen 2024

- 2 leden van de adviesraad hebben van september 2023 tot februari 2024 meegewerkt aan de Rosa woonzorgvisie die ook betrekking heeft op de gemeente Heusden. De woonvisie 't Huis in Heusden loopt naast de Woonzorgvisie.
- De nieuwe woonzorgvisie gaat over
 - Huisvesting jongeren,
 - gezinswoningen zowel huur als koop,
 - seniorenwoningen,
 - zorgwoningen kleinschalig als evt. zorghotel, denk ook aan mantelzorg woning,
 - WLZ wonen,



- beschermd wonen.
- In Januari 2024 heeft de adviesraad aandacht besteed aan beleidsregels mantelzorg wonen. De uitkomst is dat het leef klimaat in de omgeving moet behouden blijven.
- In de bijeenkomst van maart 2024 hebben we een vraag ontvangen van de Groene Schans om aan De Gemeint een plan te ontwikkelen waar nu jongeren worden opgevangen. De conclusie was dat de adviesraad hierin niet bevoegd is.
- Op 29 augustus 2024 hebben 2 leden deelgenomen aan de stakeholders bijeenkomst gepresenteerd door Companen.
- Er heeft een gesprek plaatsgevonden met wethouder Meesters, Inge Leijten en Coby Gijsbers van Woonveste over o.a. doorstroming naar kleiner wonen voor senioren, door huur aanpassing als men overstapt naar duurdere woning. ook is er gesproken over de flex woningen Vlijmen, plannen de Grassen, terrein Schoolstraat, en de voortgang rapportage over bouwplannen kern Drunen, Dit ivm. toegezegde subsidie vanuit Den Haag om 225 woningen te realiseren.
- Tevens is er gevraagd naar de bouwplannen van jongeren uit Nieuwkuijk voor bouwen aan de Wolput, dit plan is in ontwikkeling.
- De plannen aan de Oosters in Oud Heusden zijn rond.
- Bij gepraat over de nieuwe omgevingswet door Monique Smits en Marino Kuper
- Het gesprek met de huurders vereniging kon door omstandigheden niet doorgaan en staat voor begin 2025 gepland.

Regionale Woonzorgvisie

De binnen Hart van Brabant samenwerkende dertien gemeentes hebben samen een regionale (Hart van Brabant) Woonzorgvisie opgesteld. In 2024 is er vrijwel geen activiteit geweest vanuit de werkgroep Woonzorgvisie van ROSA (het regionale overleg sociale adviesraden). Twee ASDH-leden hebben zitting in deze regionale werkgroep.

Participatie

Bij de aanpassingen van de Verordening ASDH in januari 2024, is participatie expliciet toegevoegd aan de taken van de Adviesraad:

- In artikel 1b en 1d wordt de term "Participatiewet" toegevoegd.
- In artikel 3 wordt voorgesteld dat de Adviesraad zich richt op Wmo, Jeugdhulp en Participatie, maar ook over andere beleidsterreinen mag adviseren.
- Er wordt een bredere definitie van het sociaal domein gegeven, waarin participatie een vaste plek krijgt.

Op dit domein heeft de ASDH deelgenomen aan werkgroepen en webinars over de Participatiewet. Er werd geconstateerd dat er regionaal verschillen zijn in de toepassing van inkomensgrenzen. De raad ziet kansen in meer maatwerk en preventieve inzet. Aandacht is gevraagd voor mensvriendelijke uitvoering van wet- en regelgeving.

Het begrip Participatie

Het participeren als meedoen, betrekken van mensen bij allerlei onderwerpen: meedenken en meedoen. Dit gebeurt zoveel als mogelijk op alle gebieden waar de Adviesraad ook in participeert n.l. op het gebied van Armoede, Dementie, Jeugd en gezin, WMO en Wonen.

Daarnaast is het begrip participatie gericht op het uitvoeren van de Participatiewet (PW) uitvoerend



door Baanbrekers in de gemeente Waalwijk. Zij begeleiden mensen, met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk en verstrekken uitkeringen in het kader van de Participatiewet (Bijstand, Bijzondere Bijstand) voor die mensen die niet in staat zijn in het eigen levensonderhoud te voorzien. Dit geldt ook voor de inwoners van de Gemeente Heusden.

In het begin van 2024 ontvingen 529 bijstandsgerechtigde inwoners uit Heusden op grond van de Participatiewet een uitkering. Eind 2024 ging het om 544 inwoners.

Beleid en uitvoering van de Participatiewet door Baanbrekers

Bij de Adviesraad van de gemeente Heusden zijn we vooral gericht op participatie gericht op het beleid en uitvoering van de Participatiewet door Baanbrekers.

De participatiewet zoals Baanbrekers die uitvoert heeft als voornaamste doel zoveel mogelijk mensen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden. Als dit niet mogelijk is kan het ook gaan om vrijwilligerswerk,

Verbreiding

In 2023 is gesproken om het werkterrein van de Adviesraad Heusden ten behoeve van de participatiewet te verbreden. In dat kader is afgesproken om samen met de adviesraden van Waalwijk en Loon op Zand 2 of 3 keer per jaar bij elkaar te komen “overleg P-wet Adviesraden Langstraat”

In 2023 is samen met de adviesraden van Waalwijk en Loon op Zand beleidsmakers en medewerkers van Baanbrekers een duidelijke afbakening besproken over wat de Adviesraden Sociaal Domein wel en wat zij niet tot haar taak zullen rekenen.

Op 18 september 2024 zijn, op verzoek van de Adviesraad Heusden (Marijke de Louw en Jo van Oosterhout) de raden van Waalwijk en Loon op Zand en de beleidsmedewerkers van Baanbrekers en de Gemeente Heusden in overleg geweest om te praten over de uitvoering van de Participatie wet.

Andere koers

Baanbrekers geeft aan dat zij in 2025 een andere koers gaan varen als het gaat over de uitvoering van de participatiewet. Er zal meer maatwerk worden geleverd bij de cliënten met een afstand tot de arbeidsmarkt en de cliënten die afhankelijk blijven van een uitkering. Er zal meer gekeken worden naar de mogelijkheden van mensen.

Doelstelling

Doel in 2025 is de organisatiekoers van Baanbrekers te actualiseren om optimaal te kunnen blijven inspelen op recente beleidsontwikkelingen en maatschappelijke veranderingen en vooral om richting te geven aan de organisatie.

2025-2034 Blijf in Beweging

Het kabinet investeert de komende jaren een miljard euro in sociaal ontwikkelbedrijven, waarvan bijna 600 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de periode 2025-2034. Deze investering is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het beter organiseren van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven.

Gezien de bovengenoemde ontwikkelingen wordt voorgesteld de koers van Baanbrekers te actualiseren van ‘kom in beweging’ tot ‘blijf in beweging’ middels de volgende concept uitgangspunten:

- zorgen voor het ontwikkelen van mensen naar zo regulier en duurzaam mogelijk werken
- ontwikkelen mensen ook door maatschappelijke participatie
- werken samen binnen het brede sociale domein vanuit vertrouwen, waarbij onze inwoners zich in de benadering gehoord en erkend voelen
- passen maatwerk toe binnen het bredere maatschappelijke perspectief



Als adviesraad ondersteunen wij het belang van leveren van maatwerk. Wij zullen dit proces blijven volgen en blijven toezien op het beleid van Baanbrekers.

Kritische kanttekeningen uit de samenleving in de Gemeente Heusden over de uitvoering van de participatiewet door Baanbrekers zullen nauwlettend worden gevolgd. Als Adviesraad gaan wij niet in op individuele gevallen maar maken hier melding van bij de desbetreffende verantwoordelijke beleidsmedewerker. Uit ervaring weten we dat dit goed wordt opgepakt.

Indien nodig kunnen cliënten altijd contact opnemen met de klachtencommissie of vertrouwenspersoon.

Medio 2025 zal er een vervolgoverleg zijn met de adviesraden Loon op Zand, Waalwijk Heusden en de beleidsmedewerkers van Baanbrekers.

Relevante bijeenkomsten, berichten en contact personen

- Webinar Participatiehubs op 4 maart 2024 (vermeld als informatiebron).
- Regionale participatievragenlijst werd besproken; Marijke was betrokken bij de invulling hiervan.
- Verdiepingssessie Participatiewet op 13 mei aangekondigd.

Inburgering

Start werkgroep Inburgering (voorjaar 2024)

Inburgering is een nieuw speerpunt van de ASDH in 2024 die in februari/maart is gestart.

- Doel: zicht krijgen op hoe de Wet Inburgering lokaal wordt uitgevoerd.
- Focus op de ondersteuning van statushouders en nieuwe inwoners, inclusief taal, werk, en participatie.

Bespreking met beleidsadviseur en ervaringen

In april vond een overleg plaats met beleidspartners van de gemeente over de uitvoering van het inburgeringsbeleid. De uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering is besproken, inclusief knelpunten in de samenwerking met DUO en aanbieders.

Thema's die aan bod kwamen:

- Belemmeringen in het traject naar werk.
- Taalontwikkeling versus verplichtingen.
- De positie van gezinsleden (zoals partners) van statushouders.
- Ervaringen van cliënten en signalen uit de achterban zijn gedeeld als input.

De ASDH heeft deelgenomen aan ROSA-overleggen en contacten gelegd met de adviesraad statushouders. Er is ingezet op betere afstemming tussen opvang, begeleiding en integratie, mede in het licht van de Spreidingswet.

Ondersteuning en advisering

- De ASDH wil actief adviseren over verbeteringen in de uitvoering van het beleid.
- De werkgroep verkent samenwerking met andere adviesraden en maatschappelijke



organisaties.

- Ook wordt nagedacht over het organiseren van een bijeenkomst met inburgeraars zelf om hun perspectief op te halen.

Armoede

Aandacht voor signalen van armoede

Stille armoede, voedselvoorziening, en hulpbereik zijn besproken. Meerdere malen in 2024 is binnen de adviesraad gesproken over signalen uit de samenleving over armoede en schuldenproblematiek. De ASDH constateerde knelpunten in toegankelijkheid van hulp, zoals bij de voedselbank en de groeiende problematiek mede door inflatie en stijgende kosten van levensonderhoud en energie voorziening.

De raad stelt dat maatwerkvoorzieningen beter toegankelijk moeten zijn voor inwoners in een armoedesituatie. Positieve voorbeelden zijn 'Go Waalwijk' en Stichting Leergeld.

Beleid en raadplegingen rondom armoede

In juni 2024 werd armoede expliciet genoemd als onderdeel van de bespreking van de evaluatie van sociaal beleid. De ASDH benadrukte dat armoedebel beleid permanent ingebed moet zijn in het sociaal beleid van de gemeente met structurele maatregelen in plaats van tijdelijke of incidentele ondersteuning en met aandacht voor vroegsignalering en schuldpreventie.

Contact met beleidsmedewerkers

In gesprekken met beleidsmedewerkers en wethouders is armoede aan de orde gesteld, vooral in relatie tot jeugdhulp en participatie. De ASDH heeft een oproep gedaan om armoede onder kinderen en jongeren nadrukkelijker mee te nemen in beleid.

Samenwerking met partners

- De ASDH heeft in haar vergaderingen de samenwerking met ketenpartners besproken, waarbij armoedebestrijding als gezamenlijk aandachtsgebied werd benoemd. Hierbij is ook de rol van lokale initiatieven en netwerken als essentieel genoemd.
- Vanuit de ROSA bleek dat de inkomensgrenzen bij bijzondere bijstand en inkomensondersteuning per gemeente te verschillen. Dit lijkt oneerlijk en creëert verwarring.

Respijtzorg

Er is aandacht geweest voor de ondersteuning van mantelzorgers via respijtzorg. Thema's als tijdelijke overname van zorg, logeeropvang en dagbesteding zijn besproken. De ASDH heeft signalen ontvangen over knelpunten in de uitvoering en denkt mee over uitbreiding van voorzieningen.

Kanttekeningen ondersteuningsplan mantelzorg

In oktober 2024 heeft de gemeente op uitnodiging een toelichting gegeven op het ondersteuningsplan mantelzorg, waarin respijtzorg een van de onderdelen is. De ASDH heeft hierbij kritische kanttekeningen geplaatst en vragen gesteld. Een belangrijk signaal vanuit de ASDH was dat: "een eenduidig beeld van het aanbod aan respijtzorgvoorzieningen ontbreekt".

Burgers weten daardoor vaak niet waar ze terecht kunnen of wat er beschikbaar is.

Signaalfunctie van ASDH

De adviesraad wijst op de onduidelijkheid en versnippering van informatie over respijtzorg voor mantelzorgers. Er is aandacht gevraagd voor betere communicatie richting inwoners en laagdrempelige toegang tot voorzieningen.



Dementievriendelijke Gemeente (DVG)

Dementie Vriendelijke Gemeente (DVG) Heusden.

Omdat we enkele jaren als ASDH minder aandacht hebben geschonken aan Dementie, hebben we in 2024 beslist dat we vooral het beleid op dit gebied beter willen gaan volgen. Mede doordat de doelgroep Dementie sterk groeit (in de gemeente Heusden in 2015 nog 600 inwoners, zal dit aantal in 2030 gegroeid zijn tot 1100).

De ASDH heeft zich opnieuw aangesloten bij de Kerngroep DVG: Marijke de Louw en Jo van Oosterhout vertegenwoordigen de raad in de commissie. Er is onder andere besproken hoe de rol van mantelzorgers meer aandacht kan krijgen binnen het beleid.

Wat is dementie?

Dementie is een verzamelnaam voor meer dan 50 ziekten, waarbij de hersenen informatie niet meer goed kunnen verwerken. De bekendste is de ziekte van Alzheimer. Mensen met dementie hebben een combinatie van symptomen, bijvoorbeeld geheugenverlies en veranderend gedrag.

Dementievriendelijk Heusden

Heusden is een dementievriendelijke gemeente (DVG). Dat betekent dat we samen ervoor zorgen dat mensen met dementie kunnen blijven meedoen. In Heusden mag iemand met dementie iets vergeten en wordt iemand thuisgebracht als hij of zij verdwaald is. Kortom een gemeente waarin iedereen dementie herkent, accepteert en helpt. Van bakker en buurman tot vrijwilliger en de wijkagent.

Wat is een dementievriendelijke gemeente?

Een dementievriendelijke gemeente stimuleert en faciliteert burgers, bedrijven en organisaties om zich actief in te zetten voor een dementievriendelijke samenleving. Zo ontstaat er een gemeenschap waarin iedereen dementie accepteert: van bakker, buurman en sportclub tot wijkagent. In een dementievriendelijke gemeente kunnen mensen met dementie gewoon hun boodschappen doen, bankzaken regelen en de bibliotheek of een museum bezoeken. En helpt de gemeenschap een handje als zij het even niet meer weten.

De gemeente zelf zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Zij maakt begeleiding op maat mogelijk. Een dementievriendelijke gemeente werkt actief samen met partijen zoals de regionale afdeling van Alzheimer Nederland en het regionale netwerk dementie.

Activiteiten 2024 ASDH -DVG

Februari 2024: Samenwerkingsovereenkomst DVG. Tien organisaties, waaronder ASDH, verklaren zich bereid om de schouders onder DVG te zetten. In 2024 is door de gemeente Heusden de

“Intentieverklaring” DVG ondertekend. De “Kerngroep DVG” werd opgericht. De kerngroep zet zich in voor “laagdrempelige” activiteiten voor de doelgroep. (mensen met dementie en hun mantelzorgers).

Maart 2024: Vergadering van de Kerngroep.

April 2024: Ondertekening Samenwerkingsovereenkomst in De Voorste Vennen;

Mei 2024: Vergadering Kerngroep

Juli 2024: Theatervoorstelling in de Voorste Vennen: “Je kunt me gerust een geheim vertellen”

September 2024

- Vergadering Kerngroep: Het Dementie-zangkoor komt in beeld;
- Uitreiking van het certificaat Dementie Vriendelijke Gemeente door Alzheimer Nederland in het Sint Janshof te Vlijmen;

November 2024

- Vergadering Kerngroep; o.a. verdere uitwerking zangkoor
- Een lid van de ASDH (Jo van Oosterhout) stapt uit de Kerngroep en gaat naar GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)



- De organisatie van het zangkoor is rond, begin 2025 is de start in de Zorglocatie Zandleij.

Diversen

- De Omgevingswet en de implicaties voor het sociaal domein kwamen aan bod, met aandacht voor mantelzorgwoningen.
- De aanbesteding van Wmo-hulpmiddelen is besproken met betrokkenheid van cliënten en ervaringsdeskundigen.
- Er is overleg gevoerd met de Marokkaanse en Turkse gemeenschap in het kader van inclusie.
- Aandachtspunten bij Medipoint (Wmo-hulpmiddelen) zijn gemeld.
- De website van de ASDH is geactualiseerd en het beheer overgedragen.

Overzicht bezoeken wethouders en beleidsmedewerkers

- **Eline van Boxtel** (beleidsmedewerker Jeugd): aanwezig voor toelichting Hervormingsagenda Jeugd en JGT (27 februari, 10 juni)
- **Roel Fitters** (beleidsmedewerker Welzijn): toelichting aanbesteding Wmo-hulpmiddelen, regiotaxi, mantelzorgbeleid (22 april)
- **Monique Smits en Marino Küper** (gemeente): toelichting Omgevingswet (26 maart)
- **Chantal Martens** (beleidsmedewerker Sociaal Domein, a.i.): meerdere keren betrokken bij de verordening en beleidswijzigingen Wmo, DVG, armoede, website en vergaderlocaties



7. Deelnames leden Adviesraad

Regionaal Overleg Sociale Adviesraden (ROSA) Hart van Brabant

De Adviesraad Sociaal Domein Heusden participeert in het Regionale Overleg Sociale Adviesraden (ROSA) van de regio Hart van Brabant. ROSA is het geaccepteerde overlegorgaan van alle gemeenten die zijn aangesloten bij Hart van Brabant. De ASDH was actief betrokken bij een aantal ROSA-werkgroepen,

Het ROSA kent een voorzittersvergadering, waarbij alle voorzitters van de afzonderlijke adviesraden bij elkaar komen om informatie uit te wisselen.

ROSA werkgroepen

In 2024 waren er binnen het ROSA een aantal werkgroepen actief

- Werkgroep Inkoop Beschermde Wonen (Is vanwege uitstel nieuwe wet amper bijeen geweest)
- Werkgroep Jeugd
- Werkgroep Inburgering (Is vanwege uitstel nieuwe wet amper bijeen geweest)
- Werkgroep Woonzorgvisie: Inbreng is geleverd op de Woonzorgvisie, en oude adviezen zijn herzien in het licht van actuele ontwikkelingen. De regionale werkgroep voor evaluatie van de inkoop Jeugd is gevolgd.

Vanuit de ROSA-werkgroepen zijn diverse beleidsdocumenten ontvangen. Deze zijn bestudeerd en besproken in de ASDH en daar waar nodig met advies, commentaar en/of een reactie voorzien naar de gemeente gestuurd.

Deelnames

Leden van de Adviesraad hebben deelgenomen aan de volgende zaken:

- Werkconferentie Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn
- 'Overleg P-wet Adviesraden Langstraat' met adviesraden Waalwijk en Loon op Zand
- Raadsinfo-avond over de kwartaalrapportage Jeugd & Gezinsteam
- ROSA (Regionaal Overleg Sociale Adviesraden)
 - bijeenkomsten voorzitters
 - Rosa-werkgroep Wonen/woonzorgvisie
 - Rosa-werkgroep Jeugd
 - Rosa-Werkgroep Inburgering
 - Rosa-Werkgroep Beschermde Wonen
- Regionale Radenavond Woonzorgvisie
- Raadsinfo-bijeenkomsten gemeente Heusden
- Regionale Raadsinformatieavond (Chaam)
- Overleg P-wet Langstraat samen met adviesraden Waalwijk en Loon op Zand
- Inspiratiesessie respijtzorg
- Overleg Participatie met beleidsambtenaar Heusden
- Inspraakbijeenkomsten armoedebeloid
- Bijeenkomsten wervingscommissie en sollicitatiegesprekken kandidaat-leden
- Overleg Participatie met beleidsambtenaren van 3 gemeentes + medewerkers Baanbrekers



- Bijeenkomst 'Bijeen on tour'
- Klankbordgroep GALA (gezond en actief leven akkoord)
- Bijeenkomst 'Het goede gesprek Heusden'
- Gesprek nieuwe vertrouwenscommissie
- Overleg met manager sociaal domein gemeente
- Bezoeken aan wijkwinkels
- Bezoeken aan buurthuizen
- Koepel van Adviesraden: meerdere Webinars en online cursussen

Overige activiteiten

- Kennisnemen nieuwsbrieven Zorgbelang Brabant, Koepel Sociaal Domein en Per Saldo.
- Een lid van de raad is betrokken bij de Kerngroep Dementievriendelijke Gemeente (DVG).
- Een lid is via de seniorenverenigingen betrokken bij het ouderenbeleid.
- Een lid is bestuurslid van Zonnebloem.
- Twee leden zijn lid van het bestuur van de Vincentius-vereniging gemeente Heusden.
- Een lid neemt deel aan de vergaderingen van Coalitie tegen eenzaamheid: 'Kom erbij Heusden'.
- Een lid bezoekt de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van Baanbrekers.

8. Uitgebrachte adviezen

In 2024 is de samenwerking verder gegroeid, waardoor er geen onafhankelijk en ongevraagd advies hoefde te worden uitgebracht. De adviezen en meningen van de ASDH vooraan in het proces lijken gewaardeerd te worden en hebben een waardevolle bijdrage geleverd aan de beleidsvorming.



9. Financiën

Jaarrekening 2024			
Inkomsten		Uitgaven	
Budget 2024	€ 10.000	Vacatiegelden 2024	€ 7.450,00
		Reiskosten	€ 141,90
		Verg. print-, papier	€ 0,00
		Deskundigheidsbevordering	€ 0,00
		Contributie Koepel Adviesraden Sociaal Domein	€ 585,00
		Representatiekosten	€ 0,00
		Website Adviesraad	€ 85,00
	€ 10.000		€ 8.261,90



10. Vooruitblik

In 2025 zullen de aandachtsgebieden jeugd, armoede én wonen veel aandacht vragen binnen het Sociale Domein. Met name wat betreft wonen zal de grote vraag naar betaalbare starters-woningen én de vraag naar passende (zorg-)woonvormen voor ouderen prioriteit krijgen. Een nieuwe Woonzorgvisie voor de gemeente Heusden (gebaseerd op de regionale visie) zal een passende kaderzetting daarvoor moeten leveren.

Wat Jeugdzorg betreft, hoopt de ASDH dat het Jeugd & Gezinsteam steeds meer haar doelstellingen kan verwezenlijken:

- passende zorg bieden en toch ook de kosten in de hand houden
- kijkend vanuit de gehele gezinssituatie de best passende zorg aanbieden
- minder doorverwijzingen: vaak kunnen de mensen zelf, al/niet in samenwerking met het JGT tot oplossingen komen
- regievoering bij complexere zorgzaken: in die gevallen dat er toch moet worden doorverwezen als JGT toch de regie blijft voeren

Brede raad en welzijn

Sinds 2023 is de ASDH een brede raad: naast advisering over het beleid vanuit Wmo- en Jeugdwet óók adviseren vanuit de Participatiewet. Daarmee kan de Raad zich in 2025 ook (meer) gaan bezighouden met Welzijn: met de mens in de samenleving, met allerlei vormen van welzijn, met preventie van zorg. De Normalisatie-gedachte rekent zij tot Welzijn alsook armoede, schuldsanering en een multi-probleemgezin.

Contact achterban

Een aandachtspunt, ook voor 2025, is het contact met de achterban. In de praktijk valt het niet mee om die te bereiken. Er zullen nieuwe wegen gevonden moeten worden om dit te optimaliseren. Dit is niet eenvoudig: individuele problemen vallen niet onder het ASDH-werkgebied.

Ravijnjaar 2026

Het zogeheten "**ravijnjaar 2026**" verwijst naar een forse financiële terugval voor gemeenten in Nederland als gevolg van het aflopen van een tijdelijke hogere rijksbijdrage uit het Gemeentefonds. Deze situatie zal ook impact hebben op het sociaal domein in gemeenten zoals Heusden.

Minder financiële ruimte voor zorg en ondersteuning

- Gemeenten krijgen fors minder geld van het Rijk na 2025, terwijl de kosten in het sociaal domein blijven stijgen (door vergrijzing, complexe jeugdzorgvragen, meer Wmo-aanvragen).
- Heusden zal hierdoor mogelijk genoodzaakt zijn om:
 - voorzieningen te versoberen (bijv. minder uren hulp in de huishouding),
 - strenger te indiceren,
 - of wachttijden te accepteren voor bepaalde zorg.

Beleidskeuzes en prioritering

- De gemeenteraad van Heusden zal keuzes moeten maken:
 - Wat blijft wel beschikbaar voor inwoners?



- Waar wordt (tijdelijk) op bezuinigd?
- Wordt er meer samengewerkt met vrijwilligersorganisaties om informele zorg op te vangen?

Druk op samenwerking met ketenpartners

- Door de financiële druk zullen samenwerkingen tussen gemeente, welzijnsinstellingen, zorgaanbieders en bewonersinitiatieven intensiever, maar ook kwetsbaarder worden.
- Coördinatie en afstemming worden belangrijker dan ooit.

Risico op afschaling preventieve activiteiten

- Preventie (zoals armoedebestrijding, vroegsignalering en mantelzorgondersteuning) is vaak als eerste doelwit bij bezuinigingen.
- Dit kan op de langere termijn echter leiden tot hogere kosten door escalatie van problemen.

Inwonerperspectief: onzekerheid en toegankelijkheid

- Voor inwoners van Heusden kan dit leiden tot:
 - onduidelijkheid over waar ze recht op hebben,
 - moeilijker toegang tot zorg,
 - en een grotere afhankelijkheid van eigen netwerk.

Wat zou de gemeente Heusden kunnen doen?

- Vooruit plannen en scenario's doorrekenen (meerjarenraming sociaal domein).
- Transformatie versnellen: meer focus op preventie, eigen kracht, digitale oplossingen.
- Duidelijke communicatie naar inwoners: verwachtingen managen, uitleggen waarom keuzes worden gemaakt.
- Inzetten op participatie: betrek adviesraden zoals de ASDH bij moeilijke keuzes.

De Adviesraad Sociaal Domein Heusden zal alles doen wat binnen zijn mogelijkheden ligt om alert te reageren bij gewijzigd beleid, nieuw te vormen beleid en de uitvoering hiervan op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdhulp en Participatie.

Dit in het kader van een goede dienstverlening aan alle inwoners, om zo samen te zorgen voor Heusden als een gemeente waar het goed toeven is, waar eenieder kan en mag meedoen en met aandacht, ondersteuning en hulp voor diegenen die dat nodig hebben om als volwaardig burger te kunnen en blijven meedoen aan de samenleving.



11. Tenslotte

Het sociaal domein is voortdurend in beweging, zowel landelijk, regionaal en ook binnen de gemeente. De veranderingen en aanpassingen volgen elkaar soms in rap tempo op. Het door de Adviesraad volgen en duiden hiervan kost tijd, inspanning en verdieping. Uiteindelijk resulteert dat in een expertise die de ASDH een volwaardige gesprekspartner van B&W maakt en in adviezen die ertoe doen.

In 2024 is de ASDH verder geprofessionaliseerd, met een nieuwe voorzitter, vicevoorzitter en secretaris. De samenwerking met de gemeente is versterkt en de focus op preventie, passende zorg en inclusieve beleidsontwikkeling is toegenomen. De ASDH blijft zich inzetten voor de belangen van inwoners in het sociaal domein van Heusden.

DE MENSELIJKE MAAT MOET LEIDEND ZIJN EN BLIJVEN

Als u vragen heeft of de ASDH wilt informeren, kunt u ons benaderen via onze website: www.adviesraadsociaaldomein-heusden.nl of per mail: secretaris@adviesraadsociaaldomein-heusden.nl